

Galvenās darbības/aktivitātes, kas būtu jāveic atbilstoši Eiropas digitālā kompasa virzieniem, kas ļaus Latvijai straujāk virzīties uz Digitālās desmitgades mērķu sasniegšanu MI jomā 2030. gadā

Ievads

Digitālās tehnoloģijas ieņem ļoti nozīmīgu lomu mūsdienu cilvēka dzīvē. Lai veicinātu to ilgtspējīgu un efektīvu izmantošanu, Eiropa ir izstrādājusi digitālās desmitgades stratēģiju ar mērķi nodrošināt kopējo digitālās pratības līmeņa paaugstināšanos, tā veicinot sabiedrības labklājību.

Eiropas pieņemtā desmitgades stratēģija vispārējās labklājības un digitālās pratības līmeņa paaugstināšanai jeb digitālais kompass balstās četros virzienos – prasmes, pārvaldība, infrastruktūra un uzņēmējdarbība. Tie ir vienlīdz nozīmīgi, lai sniegtu iedzīvotājiem jaunas iespējas sevis pilnveidošanā, kā arī veicinātu uzņēmumu digitālo transformāciju, drošas un ilgtspējīgas digitālās infrastruktūras izveidošanu un sabiedrisko pakalpojumu digitalizāciju.

Pilnveidojot iedzīvotāju digitālās kompetences, arvien vairāk uzņēmumu būs spējīgi ieviest inovatīvas tehnoloģijas un izmantot pieejamos digitālos risinājumus efektivitātes un veiktspējas uzlabošanai. No tā iegūs valsts ekonomika, sabiedrība kopumā un katrs indivīds atsevišķi.

Saskaņā ar Digitālās desmitgades 2023.gada ziņojumu par Latviju, veikums uzņēmumu digitalizācijas jomā Latvijā joprojām nav pietiekams, lai sasniegtu Digitālās desmitgades mērķus un parāda ievērojamu uzlabojumu iespēju. Balstoties uz šo ziņojumu, mākslīgā intelekta (MI) risinājumus 2021. gadā izmantoja tikai 4% uzņēmumu, kas ir krietni zem ES vidējā rādītāja. ES izvirzītais mērķis līdz 2030.gadam paredz, ka 75% uzņēmumu izmanto mākslīgā intelekta risinājumus, kas nozīmē, ka turpmākajos gados nepieciešams mērķtiecīgs un pārdomāts darbs šī mērķa sasniegšanai.

MI izmantošana – galvenie izaicinājumi

Lai notiktu efektīvs darbs Digitālās desmitgades mērķus sasniegšanā MI jomā, ir jāidentificē galvenie izaicinājumi un traucējošie faktori. Viens no izaicinājumiem ir sabiedrības izpratne par to, kas īsti ir mākslīgais intelekts un kā šie risinājumi spēj palīdzēt un atvieglot gan iedzīvotāju, gan uzņēmēju ikdienu. Tāpat ļoti būtiska ir mākslīgā intelekta izmantošanas normatīvās vides izveide, kas var sekmēt mākslīgā intelekta risinājumu izmantošanu uzņēmējdarbībā un citās jomās. Viens no diskutabliem jautājumiem ir statistikas datu vākšanas un apkopošanas metodoloģija. Ir nepieciešams vienoties par skaidri saprotamu un vienotu pieeju datu apkopošanā, lai tiktu iegūta pilnīga informācija par esošo situāciju.

Kādus soļus un darbības varam darīt jau šodien, lai Latvija virzītos tuvāk Eiropas izvirzīto mērķu sasniegšanai MI jomā? LIKTA ir definējusi galvenās darbības/aktivitātes, kas būtu jāveic atbilstoši Eiropas digitālā kompasa virzieniem, kas ļaus Latvijai straujāk virzīties uz Digitālās desmitgades mērķu sasniegšanu MI jomā 2030. gadā.

PRASMES	<ul style="list-style-type: none">• Pieejamo MI mācību programmu kartēšana• Labās prakses piemēri no LIKTA biedriem un partneriem, nozares veiksmes stāsti motivācijai lietot MI tehnoloģijas
----------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Mākslīgā intelekta izglītošanas kampaņa, kas integrēta iniciatīvā “Gudrā Latvija” un MI brieduma testa izveide
PĀRVALDĪBA	<ul style="list-style-type: none"> • MI lobija rokasgrāmatas izveide – nosaka galveno fokusu un procesus, kas paskaidro, kā nodot vēstījumu par MI (ietverot saistošo Eiropas dokumentu identificēšanu) • Veidot aktīvu sadarbību ar attiecīgajām ministrijām, kas virza ar MI saistītos jautājumus • Memorands par MI ar mērķi novērst nevajadzīgus MI ierobežojumus
INFRASTRUKTŪRA	<ul style="list-style-type: none"> • Programmas “Mākoņu migrācija” izveide – atbalsta programma uzņēmējiem datu pārvaldības pārejas procesos, uzsvērtas galvenās priekšrocības pārejai uz mākonī un iekļauti pieredzes stāsti
UZŅĒMĒJDABA	<ul style="list-style-type: none"> • Konferenču un semināru organizēšana dažādu jomu uzņēmējiem sadarbībā ar nozaru asociācijām